

Sint Jan, Het Zomer-Zonnewende-feest

Vooraf:

Dit jaar in 2020 vieren we niet het Sint Jansfeest zoals we gewend zijn.

De achtergronden van het feest blijven natuurlijk onveranderd, dus daarom wel deze bijlage.

Waarom vieren we St. Jan?

Om ons heen zien we de natuur op z'n uitbundigst groeien en bloeien. Alle bladeren hebben zich vol ontplooid, grassen in veld en berm hebben een gouden gloed, bloemknoppen springen open, de eerste vruchten gaan komen.

Insecten zingen in de blauwe hemel, vogels fluiten dat het een lieve lust is. Ook wij voelen ons meegenomen in deze bonte, warme wereld. Wij willen naar buiten, de vakantie lokt.

Dan nadert **de Midzomernacht**, de nacht van 23 op 24 juni. De zon staat op z'n hoogste plek aan de hemel en bereidt zich voor op de terugtocht. Deze nacht is de kortste, lichtste nacht: het Zonnewende-keerpunt is gekomen.

Sint Jan: Johannes de Doper

Johannes de Doper, ook wel Sint Jan, werd precies een half jaar eerder dan Jezus geboren, namelijk op 24 juni. Johannes was degene die de mensen maande tot inkeer te komen en hun houding te veranderen omdat de komst van Christus nabij was.

Hij doopte de mensen tot Christen in het water van de Jordaan. Verwijzend naar de komst van Christus sprak hij: " Hij moet groeien, ik moet afnemen."

Hij is de grote voorbereider geweest, die met zijn krachtig woord tot de mensen sprak, zodat er een wending in menselijke gedachten en ook in de tijdsgeest kon plaatsvinden. "Komt tot inkeer", zo sprak Johannes. "Verliest u zelve niet."

Sint Jansdag

Werd vroeger heel intens gevierd. In deze periode hadden de buitenmensen tijd om feest vieren. De avond ervoor werden "Sint Jansplanten" geplukt: Sint Janskruid, Artemisa, Verbene, Calcarie, Bijvoet, IJserkruid, Ridderspoor. Allemaal planten waaraan bijzondere krachten werden toegekend. Hiervan werden Sint Janskronen gevlochten en boven de huisdeuren gehangen, als machtige tover- en liefdesmiddelen.

Vooraf het Sint Janskruid met de bijnaam "Jaag-de-duivel-kruid" zou boze geesten verdrijven. Het zou behoeden tegen branden en allerlei kwalen, geplukt voor zonsopgang beschermde het tegen de bliksem en daarmee bedreigend vuur. Wanneer een takje van het Sint Janskruid in de schoen werd gelegd, kon de volgende dag de diertaal worden gesproken.

In de Sint Jansnacht moest de wichelroede gesneden worden en mocht de schipper niet uitvaren. De asperge mag ook na Sint Jan niet meer gestoken en de rabarber niet meer geplukt.

Het Sint Jansvuur

Op talloze plaatsen in Europa worden op 24 juni Sint-Jansvuren ontstoken. Dit gebruik stamt uit de voorchristelijke tijden. Men kende aan het vuur een reinigende werking toe en ook de boze geesten konden erdoor worden verjaagd. Sprong men door de vlammen van het vuur, dan was dat om ongeluk en ziekten te overwinnen voor het komende jaar.

Om het Sint Jansvuur te ontsteken was haardvuur niet rein genoeg; men maakte vlammen door het wrijven van hout of het slaan op stenen. Houtskool van het St. Jansvuur werd bewaard als middel tegen brand!

Sint Jan als Midzomerfeest

Er is een oud gezegde dat luidt:

" Met Sint Jan draait het blad zich om."

Na deze dag treedt er een langzame verandering op in de natuur. Ook in oude, heidense culturen werd omstreeks 24 juni een feest gevierd, het midzomerfeest. Dan braken in de natuur alle magische krachten los. In de oude Keltische culturen probeerden de druïden tijdens het zomerzonnwendefeest iets van de wijsheid van de goden in zich op te nemen.

Het is het natuurgebeuren dat oproept tot een uitbundig feest. Het meegaan met de natuur naar buiten en de kosmos die in deze dagen erg dichtbij ervaren kan worden, tastbaar is.

Wat een rijkdom aan oude, overgeleverde wijsheden. Kennen we ze nog, herkennen we ze nog en kunnen we ze in onze wereld opnieuw beleefbaar maken? Deze tradities, rituelen en beelden , spreken helder tot de gevoelswereld van de kinderen.

Als moderne mens staan wij verder van de natuur, haar krachten en haar wijsheid, maar met Sint Jan is het zo tastbaar dat we worden uitgenodigd om er een heerlijk zomerfeest van te maken!

Zomerse bloemengroet,

Meester Timo, Juf Joan, juf Sigrid en meester Ed